

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Gullhaug Torg 4A
0484 OSLO

Dato
09.02.2021

Deres ref.
21/157

Vår ref. / Arkivkode
2021/41-3 /

Saksbehandler
Bjarne Nygård

Høringsinnspill fra Hitra kommune - Forslag om forskriftshjemmel til innføring av nasjonalt eller regionalt portforbud

Hitra formannskap vedtok i sak PS 24/21, 9. februar følgende høringssvar til justis- og beredskapsdepartementets høring *Forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)*:

Hitra kommune slutter seg til avgitt høringssvar fra KS, og går imot forslaget om å innføre lovhemmel i smittevernloven til å gi Kongen i statsråd adgang til å innføre portforbud i forskrift.

Hvis hjemmel for å innføre portforbud likevel innføres, må berørte kommuner ha rett til å bli konsultert i den grad portforbud vurderes innført regionalt.

Bjarne Nygård
Politisk konsulent
Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Høringsinnspill fra Hitra kommune - Forslag om forskriftshjemmel til innføring av nasjonalt eller regionalt portforbud

Høring, Nasjonalt/regionalt portforbud - Høringsinnspill fra Hitra kommune

Utvalg
Hitra formannskap

Møtedato
09.02.2021

Utvalgsaknr.
24/21

Vedlegg:

- 1 Høringsnotat - forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)
- 2 Høringssvar-Forslag-om-forskriftshjemmel-til-innforing-av-nasjonalt-eller-regionalt-portforbud
- 3 Saksframlegg, Høringssvar KS

Saksprotokoll i Hitra formannskap - 09.02.2021

Behandling:

Ordføreren fremmet følgende forslag til endring i innstillingens først punkt:

«Hitra kommune slutter seg til avgitt høringssvar fra KS, og går imot forslaget om å innføre lovhjemmel i smittevernloven til å gi Kongen i statsråd adgang til å innføre portforbud i forskrift.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Innstillingen, med ovennevnte endring, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Hitra kommune slutter seg til avgitt høringssvar fra KS, og går imot forslaget om å innføre lovhjemmel i smittevernloven til å gi Kongen i statsråd adgang til å innføre portforbud i forskrift.

Hvis hjemmel for å innføre portforbud likevel innføres, må berørte kommuner ha rett til å bli konsultert i den grad portforbud vurderes innført regionalt.

Innstilling:

Hitra kommune går imot forslaget om å innføre lovhjemmel i smittevernloven til å gi Kongen i statsråd adgang til å innføre portforbud i forskrift.

Hvis hjemmel for å innføre portforbud likevel innføres, må berørte kommuner ha rett til å bli konsultert i den grad portforbud vurderes innført regionalt.

Ingjerd Astad

Kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Bjarne Nygård
Politisk konsulent

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet, sammen med helse- og omsorgsdepartementet, sendte 08.01.2021 ut Høringsnotatet *forslag om endringer i smittevernloven (portforbud)*. Hitra kommune har fått utvidet svarfrist til 09.02.2021. Formannskapet skal her behandle høringssvar fra Hitra kommune.

Vedlegg 1 er den aktuelle høringen. Vedlegg 2 er KS sitt høringssvar. Vedlegg 3 er saksframlegget som ble behandlet av KS sitt hovedstyre 22.01.2021.

Saksopplysninger

Hitra kommune mottok 08.01.21 vedlagte lovforslag fra justis- og beredskapsdepartementet og helse- og omsorgsdepartementet til høring. Det ble gitt en kort høringsfrist, 31.01.2021. Kommunedirektøren har derfor bedt justis- og beredskapsdepartementet om utsatt frist for å gi høringssvar.

I høringsnotatet av 8. januar 2021 har justis- og beredskapsdepartementet og helse- og omsorgsdepartementet 2021 foreslått at det legges til en ny § 4-3 b i smittevernloven. Forslaget gir kongen i statsråd myndighet til å innføre portforbud.

Lovforslaget sier at ny § 4-3 b *Forbud mot å oppholde seg der allmennheten kan ferdes (portforbud)* skal lyde som følgende:

«Når det er strengt nødvendig av hensyn til å trygge folkehelsen, kan Kongen for å forebygge eller motvirke overføring av covid-19 i forskrift fastsette regler som begrenser adgangen til opphold på steder der allmennheten kan ferdes, herunder regler som forbyr opphold på slike steder. Forskriften kan gjelde for inntil 21 dager og kan forlenges med inntil 14 dager om gangen. I den utstrekning det er nødvendig, kan det i forskriften gjøres unntak fra gjeldende lovgivning.

Forskrift etter første ledd skal blant annet fastsette hva slags steder begrensningene gjelder for, og på hvilke tidspunkter de skal gjelde. Forskriften skal uformes slik at den ikke stenger for et minimum av menneskelig kontakt for den enkelte. Forskriften må sikre ivaretagelsen av kritiske og viktige samfunnsfunksjoner og må legge til rette for at barn og andre sårbare grupper blir ivaretatt.

Forskrift etter første ledd er ikke til hinder for at det foretas nødrettshandlinger. Forskrift etter første ledd skal meddeles Stortinget straks den er vedtatt. Stortinget kan innen sju dager etter vedtakelsen oppheve forskriften helt eller delvis.

I meddelelsen til Stortinget skal det gis en begrunnelse for forskriften. Det skal gis en vurdering av det smittevernfaglige behovet for forskriften og hvorfor den er strengt nødvendig. Det skal også gis en vurdering av forskriftens forholdsmessighet og en begrunnelse for hvorfor andre beskyttelsestiltak ikke anses tilstrekkelige. Begrunnelsen skal gjøres offentlig.

I forskrift etter første ledd kan det gis bestemmelser om plikt til å fremlegge dokumentasjon for at man oppfyller vilkår for å oppholde seg på steder der allmennheten kan ferdes, og krav til slik dokumentasjon.»

Kommunedirektøren har fått tilsendt KS-administrasjonens vurdering og innstilling i saken. Saken ble behandlet i hovedstyret til KS den 22. januar. KS-administrasjonen tilrår at KS går imot forslaget på både et prinsipielt og et faglig grunnlag. Dersom regjeringen likevel vil fremme et forslag må det innarbeides en lovfestet rett for kommuner der regjeringen planlegger å innføre portforbud regionalt eller i enkelt kommuner, å bli konsultert.

I KS-administrasjonens faglige vurdering står det at portforbud ble vurdert i folkehelseinstituttets rapport fra 21. desember 2020 «*Kunnskap, situasjon, prognose, risiko og respons i Norge etter uke 51*». Der stod det at et portforbud vil ha svært store omkostninger, at tiltaket neppe kan bli forholdsmessig og vil utfordre menneskerettighetene. Det trekkes også fram at forslaget baseres på erfaringer fra land i Europa med ofte svært høy befolkningstetthet, og at ingen av de øvrige nordiske landene har klare portforbudsregler. KS-administrasjonens vurdering er at arbeid med å begrense smittespredning vil i stor grad baseres på tillit. Et portforbud vil oppfattes som et tvangstiltak som utfordrer menneskerettigheter og grunnloven.

Hovedstyret i KS behandlet saken i møte 22. januar som sak nummer 21/4. De vedtok følgende:

- «1. *KS går imot forslaget om å innføre lovhjemmel i smittevernloven for å gi kongen i statsråd adgang til å innføre portforbud i forskrift.*
2. *Hvis hjemmel for å innføre portforbud likevel innføres må berørte kommuner ha rett til å bli konsultert i den grad portforbud vurderes innført regionalt.»*

Vurdering

Lovforslaget fra Justis- og beredskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet åpner for muligheten til å innføre portforbud som smitteverntiltak i «ekstreme situasjoner» dersom koronapandemien kommer ut av kontroll. Dette vil være et svært dramatisk virkemiddel. Pandemiutbruddet har siden mars 2020 vært krevende å håndtere for både nasjonale og kommunale myndigheter. Og det er viktig å ha tilgang til et bredt utvalg av virkemidler til å få kontroll med situasjonen når det kommer store smitteutbrudd i regioner eller enkeltkommuner. Men ut fra de erfaringer vi har med pandemien til nå, så er ikke situasjonen ekstrem nok til at vi i Norge skal stenge mennesker inne. Kommunedirektørens erfaring fra de siste ukene er at god dialog med innbyggere og næringsaktører er viktigste virkemiddel for å håndtere situasjonen.

KS-administrasjonen har foretatt en utfyllende vurdering av høringsforslaget om nasjonalt og regionalt portforbud. Kommunedirektøren velger å følge KS-administrasjonens vurderinger og hovedstyrets vedtak i sak 21/4, behandlet i møte 22.01.2021.

Kommunedirektøren anbefaler Hitra formannskap å gå imot forslaget om å innføre lovhjemmel i smittevernloven for å gi Kongen i statsråd adgang til å innføre portforbud i forskrift. Dersom hjemmel for å innføre portforbud likevel innføres må berørte kommuner ha rett til å bli konsultert i den grad portforbud vurderes innført regionalt.